

Učebné osnovy školského vzdelávacieho programu - predmet: Prvouka

1.

Názov predmetu	Prvouka
Časový rozsah výučby	2 hodiny týždenne, spolu 66 vyučovacích hodín
Ročník	druhý
Škola (názov, adresa)	Základná škola M. Kukučina, , 026 01 Dolný Kubín
Názov ŠkVP	Škola úspešného života
Stupeň vzdelania	primárne
Dĺžka štúdia	1 rok
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk
Iné	štátna škola

2. Charakteristika vyučovacieho predmetu

Prvouka nepredstavuje iba súhrn katalógov, ktoré stanovujú výkony a obsah vyučovacieho predmetu, ale je to predovšetkým program rôznych činností a otvorených príležitostí na rozvíjanie individuálnych učebných možností žiakov. Je to ucelený systém výkonov, ktoré sú vyjadrené kognitívne odstupňovanými konkretizovanými cieľmi – učebnými požiadavkami. Základné požiadavky môžu učitelia viac špecifikovať, konkretizovať a rozvíjať v podobe ďalších blízkych učebných cieľov, učebných úloh, otázok, či testových položiek.

Učivo v prvouke je štruktúrované podľa jednotlivých tematických celkov. To nevylučuje možnosť učiteľov tvorivo modifikovať stanovený učebný obsah. Prvouka ako program aktivity žiakov je koncipovaný tak, aby vytváral možnosti na tie kognitívne činnosti žiakov, ktoré operujú s pojmi, akými sú hľadanie, pátranie, skúmanie, objavovanie lebo v nich spočíva základný predpoklad poznávania a porozumenia. Žiaci nemajú byť len pasívnymi aktérmi výučby a konzumentmi hotových poznatkov, ktoré si majú len zapamätať a následne zreprodukovať. Predmet je vytvorený z obsahov dvoch vzdelávacích oblastí – prírodovednej a spoločenskovednej, výkonový štandard je rozdelený do dvoch častí, ktoré korešpondujú s danými vzdelávacími oblasťami. Spoznávanie prírodného prostredia je viazané s iným typom poznávacích procesov v porovnaní so spoznávaním spoločenského prostredia, preto zostali vzdelávacie oblasti formálne oddelené.

Vytvorením spoločného predmetu pre dve vzdelávacie oblasti však naznačujeme možnosť vytvárať také tematické aktivity, v ktorých sa rozvíjajú vedomosti a spôsobilosti v oboch spomínaných vzdelávacích oblastiach. Prvouka vytvára vedomostný, spôsobilostný a postojoivý základ pre dva nadväzujúce predmety – prírodovedu a vlastivedu. Vo vlastivednej oblasti sa zameriava na poznávanie reálneho spoločenského priestoru prostredníctvom oboznamovania sa s fungovaním služieb, samosprávy a geografického opisu krajiny. V prírodovednej oblasti poznávaním organizmov, neživého prostredia a ich vzájomných vzťahov oboznamuje žiakov s reálnym prírodným priestorom prostredníctvom skúmania fungovania vybraných prírodných javov.

3. Ciele vyučovacieho predmetu

Všeobecný cieľ: Hlavným cieľom predmetu prvouka je rozvíjať poznanie žiaka v oblasti prírodného a spoločenského prostredia a javov s ním súvisiacich tak, aby žiak bol schopný orientovať sa v informáciách a vedieť ich objektívne spracovávať v rámci jeho kognitívnej úrovne.

Žiaci:

- rozvíjajú svoje predstavy o vybraných prírodných a spoločenských javoch,
- rozvíjajú svoje pozorovacie spôsobilosti tak, aby z bežne zažívaných situácií dokázali získať nové informácie a obohatiť si doterajšie poznanie,
- sú vedení k porovnávaniu predmetov a javov a k zoskupovaniu, triedeniu predmetov a javov podľa identifikovaných znakov,
- zovšeobecňujú na základe porovnávania,
- vytvárajú vlastný, argumentačne podložený úsudok,
- spolupracujú pri riešení jednoduchých skúmateľských aktivít, pričom súčasťou kooperácie je podieľanie sa na aktuálnom poznaní a jeho efektívnom využívaní pri tvorbe záveru (riešenia),
- argumentujú prostredníctvom vlastnej skúsenosti, t.j. rozvoja odbornej diskusie k danej téme, ktorá je adekvátne z hľadiska vekuprimeranosti žiakov,
- rozlišujú vhodné a nevhodné správanie v triede aj mimo nej,
- uvedomujú si a rešpektujú rozdielnosť u ľudí (rozumejú, že existujú podobnosti a rozdiely medzi skupinami ľudí),
- vysvetľujú význam pravidiel a predpisov v živote,
- rozlišujú riziká spojených s každodenným životom a možnosťami úrazu (šport, rekreácia a i.),
- poznajú bezpečnosť v domácom prostredí, v škole i na ceste do školy a v mimoškolských aktivitách,
- poznajú pravidlá správania sa v rizikových situáciách podľa vzoru (vedia ako a kde sa obrátiť o pomoc).

Špecifické ciele:

Vzdelávacie:

- viesť žiakov k pravdivému spoznávaniu sveta, prírody a spoločnosti na základe pozorovania zmien v spôsobe života rastlín, zvierat a ľudí.

- viesť žiakov k vnímaniu pozorovaných javov životného prostredia ako častí komplexného celku prírody, rozvíjať schopnosť pozorovať s porozumením prostredníctvom využívania všetkých zmyslov a jednoduchých nástrojov
- rozvíjať zručnosť manipulovať s prírodninami, s vecami a so spoločenskými dokumentmi, chápať vzťahy medzi nimi a realizovať jednoduché prírodovedné experimenty
- rozvíjať zručnosť interpretovať pozorovaním získané informácie slovom, usporiadaním, kresbou (opis, porovnávanie a klasifikácia informácií)
- viesť žiakov k nazeraniu na problémy a ich riešenie z rôznych uhlov pohľadu
- viesť deti k tvorbe a modifikácii pojmov a predstáv, ktoré opisujú a vysvetľujú základné prírodné javy a existencie
- rozvíjať schopnosť získavať informácie o prírode pozorovaním, skúmaním a hľadaním v rôznych informačných zdrojoch

Výchovno - vzdelávacie:

- viesť žiakov k uvedomeniu si potreby prírodu chrániť a k aktívnej starostlivosti o životné prostredie zapojením sa do efektívnejšieho využívania látok, ktoré príroda ľuďom poskytuje
- viesť žiakov k poznaniu a fungovaniu ľudského tela, k rešpektovaniu vlastného zdravia a k jeho aktívnej ochrane prostredníctvom zdravého životného štýlu a dodržiavania hygienických návykov
- formovať kultúrne správanie žiakov
- vytvárať u žiakov predpoklady na pestovanie a rozvíjanie citu ku krásam svojho regiónu, prírody, staviteľstva, ľudového umenia a spoznávania kultúrneho dedičstva našich predkov
- rozvíjať toleranciu voči iným kultúram
- vychovávať deti k dopravnej disciplíne

4. Výchovné a vzdelávacie stratégie

1. Kompetencie k učeniu

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci mohli:

osvojiť si poznatky a študijné návyky na základe poskytovaných možností

- vyberať a hodnotiť získané informácie, spracovať ich a využiť vo svojom učení a v iných činnostiach
- zlepšiť svoju vytrvalosť a iniciatívu
- hodnotiť svoj pokrok
- akceptovať spätnú väzbu

2. Kompetencie riešiť problémy

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci mohli:

- vnímať a sledovať problémové situácie v škole a vo svojom najbližšom okolí
- premýšľať o príčinách
- navrhnúť riešenie podľa svojich vedomostí a skúseností z danej oblasti
- riešiť problémy a konflikty vo vzťahoch chápaným a spolupracujúcim spôsobom

3. Kompetencie komunikačné

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci mohli:

- vyjadriť sa ústnou formou primeranou stupňu vzdelávania
- načúvať určitý čas, náležite reagovať a vyjadriť svoj názor
- uplatniť ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi, s ktorými prichádzajú do kontaktu
- objavovať, pýtať sa a hľadať odpovede, ktoré vedú k systematizácii poznatkov

4. Kompetencie sociálne a interpersonálne

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci mohli:

- vytvoriť si pozitívny sebaobraz, ktorý podporuje jeho sebadôveru a sebarozvoj
- uvedomiť si vlastné potreby a aktívne využiť svoje možnosti
- chrániť si svoje fyzické a duševné zdravie

5. Kompetencie občianske

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci mohli:

- kontrolovať vlastné konanie
- odhadnúť dôsledky svojich rozhodnutí a činov

6. Kompetencie pracovné

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci mohli:

- pripraviť si vhodné pracovné prostredie
- pristúpiť zodpovedne k zvereným úlohám
- poznať profesijné možnosti

7. Kompetencie kultúrno estetické

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci mohli:

- uvedomiť si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote
- ceniť si a rešpektovať kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície
- rešpektovať vkus iných ľudí
- vyjadriť primerane veku svoj názor a vkusný postoj

- poznať základné pravidlá, normy a zvyky súvisiace s úpravou zovňajšku človeka
- poznať základné pravidlá spoločenského kontaktu
- správať sa kultúrne, kultivovane, primerane okolnostiam, situáciám
- byť tolerantní a empatickí k prejavom iných ľudí

5. Stratégie vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy, postupy a formy vyučovania

Názov tematického celku	Stratégie vyučovania	
	Metódy a postupy	Formy práce
Rastliny	rozhovor, vysvetľovanie, pozorovanie, diskusia zber listov, porovnávanie, priradovanie, triedenie, zakresľovanie, praktické činnosti	vychádzka, skupinová práca, práca vo dvojiciach, dramatizácia, individuálna práca
Živočíchy	rozhovor, pozorovanie, manipulačné činnosti, priradovanie, zoradovanie kreslenie, práca s encyklopédiou, triedenie, praktické činnosti vysvetľovanie diskusia, beseda, porovnávanie, praktické činnosti	samostatná práca, hra s obrázkami, práca s maketou, skupinová práca, tvorba pojmovej mapy, individuálna práca, dramatizácia manipulačné činnosti, práca vo dvojiciach
Človek	rozhovor, pozorovanie, manipulačné činnosti, priradenie, zoradenie praktické činnosti, vysvetľovanie	hra s obrázkami, dramatizácia, samostatná práca skupinová práca, manipulačné činnosti, opis činnosti

Neživá príroda a skúmanie prírodných javov	rozhovor, pozorovanie, práca s encyklopédiou, vyhľadávanie - internet, tvorba plagátu, triedenie, praktické činnosti pokus, experiment	samostatná práca, skupinová práca didaktická hra, manipulačné činnosti, pokus
Človek a spoločnosť	rozhovor, pozorovanie, výklad, beseda,	vychádzka, skupinová práca, didaktická hra, práca s mapou

6. Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Učebnice	Doplnková literatúra pre žiakov	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje
Rastliny	Prvouka pre 2. ročník ZŠ – R. Dobišová Adame- O. Kováčiková, AITEC s.r.o., Bratislava 2016	- Chalachánová, M.: Tvorivá prvouka pre druháka. MAPA Slovakia Bratislava, s.r.o. 2000	- Stánková, A. Stanko, J.: Prvouka, Metodická príručka na vyučovanie v 2. ročníku základných škôl. SPN, a.s. Bratislava 1997	CD prehrávač Interaktívna tabuľa	papiere, farebné papiere, farbičky, nožnice, lepidlo, obrázky z časopisov zošity, listy stromov, maketa hodín zubná kefka a pasta, baliaci papier, farby, zelenina, miska, tanier s príborom, poháre, obrázky rastlín obrázky zvierat fotografie členov rodiny, obrázky rodín alebo členov iných kultúr a národností črepník, zemina, nádoba s	časopisy internet encyklopédie odborná literatúra
Živočíchy		- Stanko, J. Stánková A. : Pracovný zošit k prvouke pre 2. ročník ZŠ. Východoslovenské nakladateľstvo, spol. s.r.o. Košice 2002	-Mihálik, L. : Didakticko - metodické otázky vyučovania			
Človek		-Glover, D. : Z čoho				
Neživá príroda a skúmanie prírodných javov						
Človek a spoločnosť						

	<p>sa robia veci. IKAR, a.s. Bratislava 2003 - Ganeriová, A. Oxlade, Ch.: Encyklopédia pre školákov. IKAR, a.s. Bratislava 2005 - Detská Ottovo Nakladatelství s.r.o., Praha 2000 Otázky a odpovede pre deti Čo je to ? VIKTÓRIA PRINT,</p>	<p>prvouky na 1. stupni ZŠ. KPÚ, Banská Bystrica 1984 -Provuka v 1. a 2. ročníku Základnej školy. ŠPÚ, Bratislava 1994 -Peticová, A. Chalachánová, M. Prvouka pre učiteľov 2. r ZŠ</p>	<p>vodou, semená hrachu, iné semená, vypreparované zvieratá a živočíchy, kostra ľudského tela, rozpustné a nerozpustné látky vo vode, výrobky z rôznych materiálov fotografie, pohľadnice</p>	
	<p>spol s.r.o. Bratislava 2004 Stanko, J. Stánková, A.: Pracovný zošit k Prvouke pre 2. ročník ZS. Východoslovenské nakladateľstvo, spol s.r.o Košice 1993 - Raynervá, C: Nenič svoje múdre telo. SONUS, Banská Bystrica 1997 - Pracovný zošit pre žiakov 2. ročníka. Modrá stužka 2009</p>	<p>LITOMONT, spol s.r.o. Banská Bystrica 1999</p>		

7. Hodnotenie a klasifikácia predmetu

Pri vyučovaní prírodovedných predmetov treba využiť vedomosti všetkých koncepcií, s ktorými učitelia boli oboznámení počas štúdií a priebežného vzdelávania, všetky metódy a formy práce, ktoré budú viesť k rastu výkonnosti a rozvoju tvorivého myslenia žiakov, k hľadaniu súvislostí pri riešení, nadväznosti na jednotlivé celky, uplatňovať medzipredmetové vzťahy, pochopiť priebeh dejov a javov, ich zdôvodňovanie pomocou rozprávania a opisu svojej práce atď. Učiteľ prihliada na vývojové osobitosti a možnosti žiakov 2. ročníka.

Pri klasifikácii vychádzame z Metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu žiakov základných škôl:

Podľa Metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu základných škôl majú byť žiaci priebežne i súhrnne hodnotení. Hodnotenie má pôsobiť konštruktívne a povzbudzujúco, má byť zamerané na pozitívnu motiváciu, orientuje sa na pozitívne stránky schopností žiakov.

Pri hodnotení žiakov našej školy učitelia 2. ročníka dodržiavajú pravidlá prerokované a schválené MZ prírodovedných predmetov kvôli objektívite a rovnakej náročnosti učiteľov, nesmú však zabúdať na individuálny prístup prostredníctvom pochvaly a povzbudenia.

MZ prírodovedných predmetov na svojom zasadnutí schválilo hodnotenie známku.

Celkové zhodnotenie práce závisí od úrovne zvládnutia čítania, písania a od stupňa celkového rozvoja osobnosti žiaka s prihliadnutím na jeho individuálne predpoklady.

Ústne odpovede:

Pri klasifikácii ústnych odpovedí vychádzame z Metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu žiakov základných škôl:

Stupeň 1 /výborný/

Žiak ovláda poznatky, fakty, pojmy, definície a zákonitosti, ktoré požadujú učebné osnovy, celistvo, presne a úplne a chápe vzťahy medzi nimi. Pohotovo vykonáva požadované intelektuálne a motorické činnosti. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a zručnosti pri riešení teoretických a praktických úloh, pri výklade a hodnotení javov a zákonitostí. Myslí logicky správne, zreteľne sa u neho prejavuje samostatnosť a tvorivosť. Jeho ústny a písomný prejav je správny, presný a výstižný. Výsledky jeho činnosti sú kvalitné, iba s menšími nedostatkami.

Stupeň 2 /chválitebný/

Žiak ovláda poznatky, fakty, pojmy, definície a zákonitosti, ktoré požadujú učebné osnovy, v podstate celistvo, presne a úplne. Pohotovo vykonáva požadované intelektuálne a motorické činnosti. Samostatne a produktívne alebo s menšími podnetmi učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a zručnosti pri riešení teoretických a praktických úloh, pri výklade a hodnotení javov a zákonitostí. Myslí správne, v jeho myslení sa prejavuje logika a tvorivosť. Ústny a písomný prejav máva menšie nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Kvalita výsledkov činnosti je spravidla bez podstatných nedostatkov.

Stupeň 3 /dobrý/

Žiak má v celistvosti, presnosti a úplnosti osvojenia poznatkov, faktov, pojmov, definícií a zákonitostí, ktoré sú predpísané učebnými osnovami, nepodstatné medzery. Pri vykonávaní požadovaných intelektuálnych a motorických činností sa prejavujú menšie nedostatky. Podstatnejšie nepresnosti a chyby vie s učiteľovou pomocou korigovať. V uplatňovaní osvojených vedomostí a zručností pri riešení teoretických a praktických úloh sa dopúšťa chýb. Uplatňuje poznatky a hodnotí javy a zákonitosti podľa podnetov učiteľa. Jeho myslenie je vcelku správne, nie je vždy tvorivé. V ústnom a písomnom prejave má nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. V kvalite výsledkov jeho činnosti sú častejšie nedostatky.

Stupeň 4 /dostatočný/

Žiak má v celistvosti, presnosti a úplnosti osvojenia požadovaných vedomostí závažné medzery. Pri vykonávaní požadovaných intelektuálnych a motorických činností je málo pohotový a má väčšie nedostatky. V uplatňovaní osvojených vedomostí a zručností pri riešení teoretických a praktických úloh sa vyskytujú závažné chyby a myslenie nie je tvorivé. Jeho ústny a písomný prejav má vážne nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. V kvalite výsledkov jeho činnosti sa prejavujú nedostatky. Závažné nedostatky a chyby vie žiak s pomocou učiteľa korigovať.

Stupeň 5 /nedostatočný/

Žiak si neosvojil vedomosti požadované učebnými osnovami celistvo, presne a úplne, má v nich závažné a značné medzery. Jeho zručnosť vykonávať požadované intelektuálne a motorické činnosti má podstatné nedostatky. V uplatňovaní osvojených vedomostí a zručností pri riešení teoretických a praktických úloh sa vyskytujú veľmi závažné chyby. Pri výklade a hodnotení javov a zákonitostí nevie svoje vedomosti uplatniť, a to ani na podnet učiteľa. Neprejavuje samostatnosť v myslení, vyskytujú sa u neho časté logické nedostatky. V ústnom a písomnom prejave má závažné nedostatky v správaní, presnosti a výstižnosti. Kvalita výsledkov jeho činností je na nízkej úrovni. Závažné nedostatky a chyby nevie opraviť ani s pomocou učiteľa.

Previerky:

Akékoľvek **previerky** zo všetkých prírodovedných predmetov je nutné uschovať, aby bol prehľad o ich zameraní, množstve, kvalite – výkone žiakov, ako aj pre kontrolu zo strany vedenia školy v prípade inšpekcie. Je vhodné zaradiť písomnú prácu po prebratí jednotlivých tematických celkov.

Hodnotenie previerok a didaktických testov:

100 – 90%	1
89 – 75%	2
74 – 50%	3
49 – 30%	4
29 – 0%	5

Pri celkovom hodnotení žiaka v predmete musí prevažovať počet známok z ústnych odpovedí nad písomnými.

Hodnotenia žiakov počas dištančného vzdelávania

Hodnotenie žiakov počas dištančného vyučovania sa podriaďuje vždy konkrétnemu usmerneniu na hodnotenie žiakov základných škôl v čase mimoriadnej situácie spôsobenej prerušením vyučovania v školách vydaným ministerstvom školstva a zároveň posúdeniu a zváženiu všetkých okolností členmi MZ prírodovedných predmetov.

MZ prírodovedných predmetov v rámci možností v danej situácii zabezpečí, aby žiaci mali možnosť dosiahnuť postačujúce portfólio podkladov na hodnotenie. Rozsah portfólia si určí učiteľ v každej triede zvlášť s prihliadnutím na individuálne možnosti jednotlivých žiakov a priebežne o ňom žiakov informuje prostredníctvom EduPage. Do portfólia sa zahŕňa najmä vypracovanie zadaných domácich úloh a odoslanie na kontrolu v určenom termíne, práca na projektoch, aktívna účasť na online hodinách.

Ak budú vytvorené podmienky na dosiahnutie tohto cieľa, žiaci budú hodnotení známkami v súlade s kritériami uvedeného hodnotenia.

Osobitosti výchovy a vzdelávania cudzincov

Deťom cudzincov, ktoré sa vzdelávajú v základných školách s vyučovacím jazykom slovenským sa zabezpečuje na odstránenie jazykovej bariéry jazykový kurz štátneho jazyka. Počas ich adaptačného obdobia (dve hodnotiace obdobia) v čase osvojovania si vyučovacieho jazyka budeme pri ich hodnotení a klasifikácii postupovať podľa metodického pokynu na hodnotenie žiakov základnej školy.

8. Obsah vzdelávania

Oblasť: Príroda a spoločnosť

Predmet: Prvouka

Počet hodín v 2. ročníku: 2 hodiny týždenne

Tematický celok	Výkonový štandard (nahrádza cieľ)	Obsahový štandard	Počet hodín	Prierezové témy
Rastliny	<ul style="list-style-type: none">• Žiak na konci 2. ročníka základnej školy vie/dokáže:• uviesť päť príkladov rôznych prostredí a k nim príklady rastlín v nich žijúcich,• rozpoznať základné časti rastlín,• vysvetliť na príkladoch, ako sa rastliny prispôbujú svojim tvarom a spôsobom života podmienkam, v ktorých žijú,• vysvetliť, ako sú rastliny závislé od neživého prostredia,• opísať tri životné	<ul style="list-style-type: none">• rôznorodosť životných podmienok rastlín, prispôbovanie sa prostrediu,• životné prejavy rastlín• význam rastlinných semien, rozširovanie semien, podmienky klíčenia semien: vzduch, voda, teplo• rast rastliny,• životné podmienky rastlín: svetlo, teplo, vzduch, voda, pôda	12	Osobnostný a sociálny rozvoj Environmentálna výchova Regionálna výchova a ľudová kultúra Ochrana života a zdravia Mediálna výchova Multikultúrna výchova Finančná gramotnosť

	<p>prejavy rastlín,</p> <ul style="list-style-type: none">• vysvetliť, kde a prečo je možné nájsť semená rastlín,• zhodnotiť význam rastlinných semien pre život človeka,• uviesť na príkladoch, že niektoré semená majú vyvinuté nástroje na to, aby sa dostali čo najďalej od materskej rastliny,• vysvetliť, z ktorej časti semena rastlina klíči a čo sa deje so zvyškom semena po jej vyklíčení,• navrhnúť postup, ako je možné zistiť podmienky klíčenia semien,• vysvetliť, akým spôsobom a prostredníctvom ktorých častí získavajú rastliny z prostredia vodu, vzduch a svetlo,• navrhnúť postup na overenie predpokladov			
--	---	--	--	--

	týkajúcich sa podmienok rastu rastlín.			
Živočíchy	<p>Žiak na konci 2. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • porovnať spôsob života živočíchov a rastlín, • zistiť, že životné prejavy živočíchov sú podobné životným prejavom rastlín, ich spôsob života je však iný, • že živočíchy (aj človek) sa postupne menia – rastú, vyvíjajú sa, dospievajú, starnú, • uviesť príklady mláďat rôznych druhov živočíchov, ktoré sa nemusia podobáť na dospelé jedince • že dĺžka života živočíchov je rôzna, • že človek získava potravu rôznym spôsobom 	<ul style="list-style-type: none"> • životné prejavy živočíchov a rastlín • rast, vývin • pestovanie úžitkových rastlín, zber divo rastúcich rastlín, lov divo • žijúcich zvierat • chov zvierat: kravy, ovce, sliepky, kone, včely • spoločenský hmyz • včelia rodina: matka, trúd, robotnica • mravenisko 	14	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj Environmentálna výchova Regionálna výchova a ľudová kultúra Ochrana života a zdravia Výchova k manželstvu a rodičovstvu Mediálna výchova Multikultúrna výchova Finančná gramotnosť</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť na príkladoch, aký úžitok človeku poskytuje chov živočíchov, • vysvetliť význam tvorby živočíšneho spoločenstva, • spoznať včelu medonosnú, • opísať spôsob života včiel a mravcov 			
Človek	<p>Žiak na konci 2. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť, aký význam má pre človeka pohyb, • zistiť vlastným pozorovaním, že palec umožňuje realizovať najviac pohybov a úkonov, ktoré sú typické pre človeka, • že pohyb zabezpečujú svaly, ktoré sú upnuté na kosť, • pomenovať niektoré hlavné kosti ľudského tela a identifikovať ich na vlastnom tele • vytvoriť jednoduchý nákres kostry ľudského 	<ul style="list-style-type: none"> • pohyb ako prejav života • kostra ľudského tela: lebka, chrbtica a stavce, rebrá, ramenná kosť, • stehenná kosť, kĺb, • zlomenina • svaly ich význam a rozvoj, únava svalov, pohyby ovládané vôľou a pohyby realizované mimo vôle človeka 	14	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj Environmentálna výchova Regionálna výchova a ľudová kultúra Ochrana života a zdravia Výchova k manželstvu a rodičovstvu Mediálna výchova Multikultúrna výchova Finančná gramotnosť</p>

	<p>tela (sústredí sa na to, že kosti sa nachádzajú v celom tele a sú pospájané kĺbmi),</p> <ul style="list-style-type: none"> • že kosti rastú spolu s človekom až do dospelosti, • že kosti sa môžu zlomiť; zlomená kosť sa späť zrastie, • že človek pomocou svalov vykonáva rôznorodé pohyby, • skúmaním zistiť, že niektoré pohyby v tele sú ovládané vôľou (chcením) a niektoré mimo vôle človeka, • vymenovať päť rôznych pohybov, ktoré zabezpečujú svaly, • že svaly rastú, vyvíjajú sa a silnejú postupne s rastom a vývinom človeka, • vysvetliť únavu svalov a význam pravidelného cvičenia pre vývin svalstva 			
<p>Neživá príroda a</p>	<p>Žiak na konci 2. ročníka</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zloženie pôdy, 		<p>Osobnostný a sociálny</p>

skúmanie prírodných javov	základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť, čo obsahuje pôda a jednotlivé jej zložky zaradí k živým, neživým alebo odumretým súčasťam, • uviesť medzi živými súčasťami živočíchy, ktoré žijú v pôde a dýchajú vzduch prítomný v pôde, • uviesť vodu a vzduch ako neživé súčasť prírody, • že z pôdy sa do vody prítomnej v pôde uvoľňujú rôzne látky, ktoré potom rastliny prijímajú koreňmi a využívajú ich na svoj rast, • zistiť vlastnosti rôznych typov pôd, • vytvoriť zo skúmania závery o rôznych vlastnostiach pôd, • skúmať rozpúšťanie látok vo vode, • vytvoriť záver o tom, ktoré látky sa rozpúšťajú vo vode a ktoré nie, • skúmaním zistiť, akým spôsobom je možné 	úrodnosť pôdy, znečistenie pôdy <ul style="list-style-type: none"> • rozpúšťanie látok vo vode, zrýchľovanie rozpúšťania, filtrácia, • odparovanie 	12	rozvoj Environmentálna výchova Regionálna výchova a ľudová kultúra Ochrana života a zdravia Výchova k manželstvu a rodičovstvu Mediálna výchova Multikultúrna výchova Finančná gramotnosť
----------------------------------	---	--	----	--

	<p>rozpúšťanie urýchliť,</p> <ul style="list-style-type: none"> • jednoducho vysvetliť, čo sa deje s látkou, ktorá sa vo vode rozpúšťa, • navrhnúť postup, ako zistiť prítomnosť látky vo vode, • opísať na základe pozorovania proces filtrácie, • čo je odparovanie, • vysvetliť, čo sa pri odparovaní deje s vodou a s látkou, ktorá bola vo vode rozpustená 			
Človek a spoločnosť	<p>Žiak na konci 2. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opísať cestu do školy, • ovládať základné pravidlá bezpečnosti na ceste, • určiť aktuálny rok, • zaradiť mesiace v roku podľa ročných období od začiatku roka, • určiť význam sviatkov (narodeniny, sviatky na Slovensku), • že jeho obec je súčasťou Slovenska, • rozpoznať štátne 	<ul style="list-style-type: none"> • cesta do školy, priechod pre chodcov, semafor • kalendár – rok, mesiac, týždeň, deň, dátum, sviatky, rodina, • narodeniny • jeseň (september, október, november), • zima (december, január, február), • jar (marec, apríl, 	14	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj Environmentálna výchova Regionálna výchova a ľudová kultúra Ochrana života a zdravia Výchova k manželstvu a rodičovstvu Mediálna výchova Multikultúrna výchova Finančná gramotnosť Dopravná výchova</p>

	<p>symboly (štátnu vlajku a štátny znak SR),</p> <ul style="list-style-type: none"> • odlíšiť jednotlivé prvky krajiny, • opísať krajinu v okolí školy/bydliska (podľa obrázkov) počas roka, • uviesť dôvody, prečo ľudia cestujú, • odlíšiť druhy dopravy, • porozprávať o javoch v krajine, ktoré sú pri cestovaní zaujímavé (atrakcie, pamiatky, príroda a i.), • odlíšiť vybrané profesie a ich náplň, • opísať úlohu hasičov, policajtov a záchranej zdravotnej služby, • zvládnuť postup, ako privolať pomoc, • určiť čas celých hodín na klasických a digitálnych hodinách 	<p>máj),</p> <ul style="list-style-type: none"> • leto (jún, júl, august) • Vianoce, Nový rok, • vznik Slovenskej republiky, • Veľká noc, • Pamiatka zosnulých • Slovensko – štátna vlajka, štátny znak • prvky krajiny (polia, lúky, lesy, rieky, jazerá, vrchy, rovina, domy a cesty) • cestovanie, práca, škola, dovolenka, • druhy dopravy (auto, autobus, vlak, lietadlo, loď), • spoznávanie krajiny, • pamätihodnosti • povolania ľudí (lekár, učiteľ, vedec, strojník, pekár, mäsiar, • obchodník a i.) 		
--	--	--	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> • zásady bezpečnosti, • slnečné žiarenie, oheň, elektrický prúd a iné • nebezpečné predmety, • postup pri volaní hasičov (150), záchranej • zdravotnej služby (155), polície (158), tiesňová linka (112) 		
--	--	--	--	--

Z dôvodu odbornej korektnosti sú vo vzdelávacích štandardoch pri všetkých rastlinných a živočíšnych druhoch uvedené rodové aj druhové názvy organizmov. Štandardným výkonom žiaka prvého stupňa základnej školy je poznanie rodového názvu organizmov, uvedených vo vzdelávacom štandarde.

Aktualizované: august 2022

Mgr. Mária Tomášová